

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Teftiş Kurulu

İLİ / İLÇESİ
.....LİSESİ

**DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ
REHBERLİK VE DENETİM RAPORU**

Kurum Kodu	:
Kurumun Telefon - Faks Numarası	:
Okulda Öğretim Yapılan Alan ve Dallar	:
Döner Sermaye İşletmesinin Açılış Tarihi	:
Döner Sermaye İşletmesinin Faaliyet Alanı	:
DÖSE İşletmesinde Kullanılan Makine ve Teçhizatlar	:
Kurumun Son Denetim Tarihi	:
Denetimin Başladığı ve Bitirildiği Tarih	:

DÖSE Görev Alan Personel ve Öğrenci Sayıları	Kadın	Erkek	Toplam
Yönetici Sayısı			
Alan/Atölye Şefi Sayısı			
Öğretmen Sayısı			
Diğer Personel Sayısı			
Öğrenci Sayısı			
Toplam			

TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Teftiş Kurulu

Sayı :

gg.aa.yyyy

Konu: .....Lisesi Döner Sermaye İşletmesi
Rehberlik ve Denetim Raporu

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA

1. GİRİŞ

Bakanlık Makamının **gg.aa.yyyy** tarihli ve ..... sayılı Oluru ile Teftiş Kurulu Başkanlığının **gg.aa.yyyy** tarihli ve ..... sayılı görevlendirme emirleri gereğince, ... ili ..... ilçesinde bulunan ..... Lisesi Döner Sermaye İşletmesinin genel denetimi **gg.aa.yyyy – gg.aa.yyyy** tarihleri arasında grubumuzca yapılmış olup, yürütülen genel denetim çalışmalarında döner sermaye işletmesinin; hizmet ortamları, eğitim-öğretim faaliyetleri, yönetim ve mali iş ve işlemlerine ilişkin süreç ve sonuçlar, ilgili kişi ve birimler ile iş birliği içinde, mevzuata, önceden belirlenmiş amaç ve hedeflere göre örneklem yöntemi ile incelenerek değerlendirilmiş ve tespit edilen hususlar aşağıda açıklanmıştır.

2. DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ HİZMET ORTAMLARI

Bu bölümde; döner sermaye işletmesine ait temel bilgiler, fiziki ortam, araç-gereç ve yeterlilik durumu ile güvenlik önlemlerine ilişkin yapılan çalışmalara yer verilmiştir.

2.1. Döner Sermaye İşletmesine ait Temel Bilgiler, Fiziki Ortam, Araç-Gereç ve Yeterlilik Durumu

Bu bölüm aşağıdaki kriterler üzerinden değerlendirilecektir.

1.Okula ait temel bilgiler *(Bu bölümde okulun; eğitim-öğretime başladığı öğretim yıl, yeni bir binaya taşınma durumu, kaç bina/bloktan oluştuğu, taşıma merkezi olup olmadığı, varsa okulun türünde ve isminde yapılan değişikliğe ilişkin bilgiler; okul ÇPAL ise okulda hangi tür lise programlarının uygulandığı ve uygulanan lise türüne göre hangi alanlarda eğitim öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirildiği; MTAL ise okulda hangi alanlarda eğitim-öğretim yapıldığı, okul binası başka bir kurum ile birlikte ortak kullanılıyorsa bu duruma ilişkin bilgiler vb. hususlara yer verilecektir.),*

2.Döner sermaye işletmesinin kuruluş tarihi ve işletmeye ait temel bilgiler, okulda döner sermaye çalışmalarının hangi alanlarda uygulandığı, döner sermaye kapsamında kullanılan fiziki ortamlar, bölüm, atölye ve laboratuvar sayıları ile donatım durumu,

3.Döner sermaye işletmelerinde, öğrencilerin daha fazla uygulamalı eğitim yapmalarının sağlanması ve bu amaçla yönetici ve öğretmenlerin her türlü tedbiri alması, öğrencilerin; döner sermaye aracılığıyla alınan siparişler ve yapılan işler üzerinde fiilen çalışarak mesleklerini daha iyi öğrenmesi, öğrendiklerini pekiştirmesi amacıyla okuldaki mevcut nitelikli insan gücü ve makine potansiyeliyle atölye kapasitesini etkin olarak kullanma durumu (3423 sayılı Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Mesleki ve Teknik Öğretim Okulları Döner Sermayesi Hakkında Kanun, Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md. 223/1; MEB İşletmeler Dairesi Başkanlığının 07.11.2006 tarihli ve B.08.0.İDB.0.28.09.00.150.2006/ 2862 sayılı yazısı),

4.Döner sermaye işletmelerinde yapılacak faaliyetlerin (malzeme ve masrafları döner sermayeye ait olmak üzere kabul edilen siparişler, tamamen veya kısmen ham veya yarı mamul maddelerin müşteri tarafından verilmek ve diğer masrafları döner sermayeden temin edilmek suretiyle alınan siparişler, bütün malzeme ve masrafları döner sermayeden sağlanarak hazıra yapılan işler, yerinde montajı gerektiren veya üretim ve yerinde montajı birlikte gerektiren işler, muhtelif yapım, bakım ve onarım gerektiren ve buna benzer işler, araştırma, proje hazırlama, çizme, imalat resimleri çizme ve dizayn işleri, her türlü otelcilik ve turizm hizmetleri, anaokulu, teşhir salonu ve satış yerlerinin açılması, kantin işletilmesi, basın ve yayın işleri, üretilen veya imal edilen mal ve hizmetler ile hazıra yapılan işlerin pazarlanması, özel veya tüzel kişilerce talep edilecek öğretim ve eğitim hizmetleri) kurumun kapasitesi oranında yapılması durumu (Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Mesleki ve Teknik Öğretim Okulları Döner Sermayesinin İdaresine Mahsus Talimatname Md.17),

5.Kurum müdürünün; eğitim ve öğretimi aksatmamak şartıyla döner sermaye iş ve işlemlerinde Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre gerektiğinde sorumluluğundaki atölye ve laboratuvarlar ile makine ve teçhizatın özel sektörle birlikte kullanılmasına imkân sağlama durumu (Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md. 78/5-e),

6.Döner sermaye işletmesinde bulunan araç-gereç ve materyallerin yeterliği ile temizlik ve bakım durumu (MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md. 95-106; 2092 sayılı TD Yayımlanan MEB Temizlik Rehberi; Okullardaki Ortak Kullanım Alanlarının Hijyeni konulu 2016/10 sayılı Genelge),

7.Teknik müdür yardımcısının; bakım, onarım ve donatım ihtiyaçlarının belirlenmesi, döner sermaye makine, araç-gerecinin bakım ve onarımının yapılması ve sürekli kullanıma hazır durumda bulundurulmasının sağlanması varsa sorunların giderilmesi için önlem alınması durumu (Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md. 81/2-h),

8. Alan/bölüm, atölye ve laboratuvar şeflerinin; alanın bina, eşya, makine-teçhizat ve diğer taşınırların bakım, onarım, koruma, saklama ve kullanıma hazır bulundurulmasını sağlama durumu (*Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md.85/1-a*),

9. Döner sermaye işletmesinin bulunduğu alanda, kat yerleşim planları ile bölümlere ilişkin tabelaların ve isimliklerin asılması durumu (*Millî Eğitim Bakanlığı Kurum Tanıtım Yönetmeliği Md. 5-7*),

10. Döner sermaye işletmesinin faaliyetini sürdürdüğü alanların mevcut projesinde (varsa) yapılan değişikliklerle ilgili gerekli izinlerin alınma durumu.

2.2. Güvenlik Önlemleri

Bu bölüm aşağıdaki kriterler üzerinden değerlendirilecektir.

1. Okul yönetince; okul binası ve döner sermaye işletmesinin, her yıl yangın güvenliği, elektrik tesisat güvenliği ve ısınma sistemi güvenliği ile su ve gaz tesisatı güvenliği hususlarında yetkili kurum ve kuruluşlara kontrol ettirilmesi durumu (*Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik; Millî Eğitim Bakanlığı Yangın Önleme ve Söndürme Yönergesi; 25.12.2006 tarihli ve 1080 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Güvenlik Tedbir ve Müeyyideler Dokümanı Genel Esaslar Talimatı*),

2. Döner sermaye işletmesince kullanılan alanlardaki deprem anında devrilebilecek ağır ve yüksek eşyaların duvara sabitlenmesi durumu,

3. İş ekipmanlarının; periyodik kontrolü, sağlık ve güvenlik şartları kapsamında yapılan çalışmalar (*İş Ekipmanlarının Periyodik Kontrolü” konulu 2019/5 sayılı Genelge; İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği*),

4. Okul binası ve döner sermaye işletmesinin engelli bireylerin erişimine uygun olarak düzenlenmesi (*MEB Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md.95/3, 97; MEB 2009/90 sayılı Genelge*).

2.3. Denetim Bulguları

Bu bölümde; denetim alanının incelenmesi ve değerlendirilmesinden sonra yeterli ve uygun denetim kanıtlarıyla desteklenecek şekilde tespiti yapılan ve inceleme soruşturmayı gerektirmeyen durum, sebepleriyle birlikte ve ilgili mevzuat hükümleri açıkça referans verilerek net ifadelerle açıklanır. Bulgular değerlendirilirken; mevzuat, üst politika belgelerinde (Kalkınma Planı, Hükümet Programı, Millî Eğitim Bakanlığı Stratejik Planı) eğitimle ilgili ortaya konulmuş amaç ve hedefler göz önünde bulundurulur.

Elde edilen bulgular ilgili alt başlıklar açılarak yazılır.

Örnek; “2.1. Döner Sermaye İşletmesine ait Temel Bilgiler, Fiziki Ortam, Araç-Gereç ve Yeterlilik Durumu” ile ilgili elde edilen bulgu/bulgular “2.1. Döner Sermaye İşletmesine ait Temel Bilgiler, Fiziki Ortam, Araç-Gereç ve Yeterlilik Durumu” alt başlığı açılarak yazılır.

1. ....

Tespit edilmiştir/görölmüştür/anlaşılmıştır vb.

2.4. Çözüm Önerileri

Bu bölümde; denetim sonunda elde edilen bulguların, mevzuatın uygulanmasındaki sapmaların düzeltilmesine/giderilmesine; mevzuat, üst politika belgeleri (Kalkınma Planı, Hükümet Programı, Millî Eğitim Bakanlığı Stratejik Planı) ile okulun stratejik planında ortaya konulmuş amaç ve hedefler bağlamında kurumun gelişimine katkı sağlayacak, kuruma değer katacak, geleceğe ilişkin bir vizyon oluşturacak şekilde; kuruma, il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne ve Bakanlığa yönelik gerçekçi ve uygulanabilir önerilere yer verilir. Her bulguya ilişkin çözüm önerisi ayrıntılı olarak yazılır.

Bulgulara yönelik çözüm önerisi ilgili alt başlıklar açılarak yazılır.

Örnek; “2.1. Döner Sermaye İşletmesine ait Temel Bilgiler, Fiziki Ortam, Araç-Gereç ve Yeterlilik Durumu” alt başlığı açılarak yazılır.

1. ....

Gerekmektedir/yapılmalıdır/değerlendirilmektedir vb.

3. EĞİTİM - ÖĞRETİM FAALİYETLERİ

Bu bölümde, döner sermaye işletmesinde yapılan eğitim ve öğretim faaliyetleri ve sonuçlarına yer verilmiştir.

3.1. Döner Sermaye Kapsamında Yapılan Eğitim ve Öğretim Faaliyetleri

Bu bölüm aşağıdaki kriterler üzerinden değerlendirilecektir.

1. Bakanlığımıza bağlı meslekî ve teknik öğretim okul ve kurumlarının bünyesinde öğrenim gören öğrenci ve kursiyerlerin; döner sermaye aracılığı ile alınan siparişler ve yapılan işler üzerinde fiilen çalışarak meslekleriyle ilgili konuları daha iyi öğrenmelerine ve öğrendiklerini pekiştirmelerine yardımcı olmak, piyasa ve sanayinin ihtiyaç duyduğu eğitilmiş ara insan gücünün piyasa şartlarında yetiştirilmesine katkı sağlamak, öğrenci ve kursiyerlerde müteşebbislik ruhunun gelişmesine yardımcı olmak, uygulamalı eğitim için genel bütçeden ve aile bütçesinden yapılan giderleri azaltmak ve benzeri amaçlarla döner sermaye (DÖSE) işletmesi kurulmaktadır.

Bu çerçevede döner sermaye işletmelerinin; öğrencilere döner sermayeye alınan siparişler üzerinden yapacakları çalışmalarla yeterli ve istenilen seviyede uygulamalı (pratik) eğitim verilmesi amacına hizmet etme durumu (MEB İşletmeler Dairesi Başkanlığının 07.11.2006 tarihli ve B.08.0.İDB.0.28.09.00.150.2006/ 2862 sayılı yazısı;),

2.Döner sermaye işletmesine alınan siparişin okulun mevcut alanlarının müfredat programına uygun bir şekilde yapılması durumu (Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md. 223/1; 2019/17 sayılı Genelge; Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 29/12/2023 tarihli ve 93242221 sayılı yazısı),

3.Mesleki ve teknik eğitim alan öğretmenlerinin, öğretim programlarına uygun olarak döner sermayeyle ilgili işleri planlaması ve yaptırması durumu (Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md.86/5-a),

4.Öğretmenlerin, öğrenciler tarafından yapılan deney, temrin, döner sermayeden yapılan iş ve uygulamalarda kullanılan araç-gerecin bir listesini ilgililere vermesi durumu (Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md.86/5-ç),

5.Öğretmenlerin, uygulamalı öğretimde temrin, üretim ve hizmetlerin düzenli olarak sürdürülebilmesi için alan/bölüm/atölye/laboratuvar şefleriyle birlikte plan hazırlama, öğrencilere alanıyla ilgili konularda proje danışmanlığı ve rehberlik yapması durumu (Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md.86/5-d),

6.Döner sermaye işletmesinde (varsa) gerçekleştirilen/devam eden projeler ile kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapılması durumu.

3.2. Eğitim - Öğretim Faaliyetlerinin Sonuçları

Bu bölüm aşağıdaki kriterler üzerinden değerlendirilecektir.

1.Öğrenci ve kursiyerlerin, döner sermaye aracılığı ile alınan siparişler ve yapılan işler üzerinde fiilen çalışarak, meslekleriyle ilgili (alan/dallarının gerektirdiği bilgi, beceri ve yeterlilikler) konuları daha iyi öğrenmelerine ve öğrendiklerini pekiştirmesi durumu,

2.Piyanın ihtiyaç duyduğu eğitilmiş ara insan gücünün yetişmesine katkı sağlanması durumu,

3.Öğrenci ve kursiyerlerin müteşebbislik ruhunun gelişmesine yardımcı olunması durumu,

4.Uygulamalı eğitim için genel bütçeden ve aile bütçesinden yapılan giderlerin azaltılması durumu.

3.3. Denetim Bulguları

Bu bölümde; denetim alanının incelenmesi ve değerlendirilmesinden sonra yeterli ve uygun denetim kanıtlarıyla desteklenecek şekilde tespiti yapılan ve inceleme soruşturmayı gerektirmeyen durum, sebepleriyle birlikte ve ilgili mevzuat hükümleri açıkça referans verilerek net ifadelerle açıklanır. Bulgular değerlendirilirken; mevzuat, üst politika belgelerinde (Kalkınma Planı, Hükümet Programı, Millî Eğitim Bakanlığı Stratejik Planı) eğitimle ilgili ortaya konulmuş amaç ve hedefler göz önünde bulundurulur.

Elde edilen bulgular ilgili alt başlıklar açılarak yazılır.

Örnek; “**3.1. Döner Sermaye kapsamında Yapılan Eğitim - Öğretim Faaliyetleri**” ile ilgili elde edilen bulgu/bulgular “**3.1. Döner Sermaye kapsamında Yapılan Eğitim - Öğretim Faaliyetleri**” alt başlığı açılarak yazılır.

1. ....

Tespit edilmiştir/görölmüştür/anlaşılmıştır vb.

3.4. Çözüm önerileri

Bu bölümde; denetim sonunda elde edilen bulguların, mevzuatın uygulanmasındaki sapmaların düzeltilmesine/giderilmesine; mevzuat, üst politika belgeleri (Kalkınma Planı, Hükümet Programı, Millî Eğitim Bakanlığı Stratejik Planı) ile okulun stratejik planında ortaya konulmuş amaç ve hedefler bağlamında kurumun gelişimine katkı sağlayacak, kuruma değer katacak, geleceğe ilişkin bir vizyon oluşturacak şekilde; kuruma, il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne ve Bakanlığa yönelik gerçekçi ve uygulanabilir önerilere yer verilir. Her bulguya ilişkin çözüm önerisi ayrıntılı olarak yazılır.

Bulgulara yönelik çözüm önerisi ilgili alt başlıklar açılarak yazılır.

Örnek; “**3.1. Döner Sermaye kapsamında Yapılan Eğitim - Öğretim Faaliyetleri**” alt başlığı açılarak yazılır.

1. ....

Gerekmektedir/yapılmalıdır/değerlendirilmektedir vb.

4. YÖNETİM FAALİYETLERİ

Bu bölümde; insan kaynakları iş ve işlemleri ile iş sağlığı ve güvenliği hususlarına yer verilecektir.

4.1. İnsan Kaynakları İş ve İşlemleri

Bu bölüm aşağıdaki kriterler üzerinden değerlendirilecektir.

1.Döner sermayeli okullarda atölye ve laboratuvar öğretmenleri arasından atanan bir müdür yardımcısının mevzuatına göre teknik müdür yardımcısı olarak görevlendirilmesi, teknik müdür yardımcısının müdür ile birlikte döner sermaye işletmesi çalışmalarının tümünden sorumlu olması durumu (*Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md. 81/1*),

2.Müdür, teknik müdür yardımcısı ve döner sermaye saymanının okulundaki döner sermaye çalışmalarının genelinden birinci derecede sorumlu olması; bölüm şeflerinin bölümünü ilgilendiren döner sermaye faaliyetlerinden, atölye şeflerinin atölyelerini ilgilendiren döner sermaye faaliyetlerinden birinci derecede sorumlu olması; okullardaki diğer personelin müdür tarafından verilen döner sermaye işlerini yapması, verilen görevlerden sorumlu olması durumu (*Döner Sermaye İşletmeleri Çalışma Yönergesi Md. 4*),

3.Bünyesinde döner sermaye işletmesi bulunan meslekî ve teknik öğretim okul/kurum müdürünün harcama yetkilisi görevini yerine getirmesi durumu (*Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.3/g; 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu Md.31*),

4.Okul veya kurum müdürlüğünce; işletmenin üretim ve yönetiminde harcama yetkilisine yardımcı olmak üzere; müdür yardımcılarını arasından teknik müdür yardımcısının gerçekleştirme görevlisi olarak görevlendirilmesi (*Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.3/f; 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu Md.33*),

5.Döner sermaye işletmesinin malî ve muhasebe işlemlerini yürütmek ve Sayıştaya hesap vermekle yükümlü olan Saymanın görevlendirilmesi durumu (*Sayıştay Kanunu; Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.3/k*),

6.Döner sermaye adına; bankaya hesap açtırma, hesap kapatma, para aktarma, para, tahsil etme, ödeme yapma iş ve işlemlerinde okul müdürü - sayman veya teknik müdür yardımcısı – saymanın ikili müşterek imzaların olması durumu (*Döner Sermaye İşletmeleri Çalışma Yönergesi Md. 6*),

7.Teknik müdür yardımcısının; döner sermaye çalışmalarının piyasa şartlarına göre yürütülebilmesi, iş takibi, malzeme alımı, iş teslimi, sipariş alınması gibi konularda piyasayı günü gününe izlemesi durumu (*Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md. 81/2-a*),

8.Teknik müdür yardımcısının; alan/bölüm şeflerince düzenlenen puantajları incelenmesi, imzalaması ve onaya sunması durumu (*Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md. 81/2-d*),

9.Teknik müdür yardımcısının, döner sermaye işletmesinin verimli çalışmasını sağlamak amacıyla yönetime önerilerde bulunması durumu (*Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md. 81/2-f*),

10.Görevlendirilen bölüm/alan şeflerinin, bölümün/alanın her türlü iş ve işleminden idareye karşı sorumlu olması durumu (*Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başlı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.3/d; Orta Öğretim Kurumları Yönetmeliği Md.85*),

11.Alan/bölüm şeflerinin; döner sermaye işletmesinin mal ve hizmet üretim çalışmalarını ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda planlaması, yürütmesi, döner sermaye çalışmaları kapsamında şartname, resim ve standartlarına uygun üretim yapılmasını sağlaması ve kalite kontrol komisyonunun incelemesine sunması durumu (*Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md.85/2-c*),

12.Mesleki ve teknik eğitim alan öğretmenlerinin, döner sermayeden yapılan üretim çalışmalarına katılması ve yapılan iş ve hizmetleri istenen nitelikte ve sürede sonuçlandırılmasını sağlaması durumu (*Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md.86/5-e*),

13.Döner sermaye işletmelerinde geçici işçi çalıştırılması ve personele dayalı hizmet alımı sonlandırılmış olup; kendi bütçelerinden personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı veya niteliği itibarıyla bu sonucu doğuracak şekilde alım yapılmaması, buna imkân sağlayan diğer mevzuat hükümlerinin uygulanmaması durumu (*696 sayılı KHK Md. 83*),

14.Bünyesinde döner sermaye işletmesi bulunan okul veya kurumun kadrosunda olan veya atamaya yetkili makam tarafından bu işletmede fiilen çalışmak üzere görevlendirilen ve döner sermaye faaliyetlerine katkıda bulunan Devlet Memurları Kanunu ile İş Kanunu'na tabi kişilerle kurumun kadrosunda olmayan personelin Bakan veya Vali tarafından okul/kurumda çalışması için görevlendirilmesi durumunda ücret ödenmesi durumu (*Devlet Memurları Kanunu; MEB Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başlı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md. 3/j*),

15.Döner sermaye işletmesinde görev alan personel arasında işbölümünün yapılması durumu,

16. Müdür yardımcısı / alan / atölye şefleri ve öğretmenlerce döner sermaye işletmesinde nöbet hizmetinin yerine getirilmesi durumu.

4.2 İş Sağlığı ve Güvenliği

Bu bölüm aşağıdaki kriterler üzerinden değerlendirilecektir.

1.Döner sermaye işletmesinde, iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili iş ve işlemlerin yapılması, iş sağlığı ve güvenliği risk değerlendirme işlemlerinin yapılması durumu (*İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Md. 10; İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği; Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü çıkışlı "İş Sağlığı ve Güvenliği Mali İhtiyaçların Yönetimi" konulu 2018/7 sayılı Genelge; 2014/16 sayılı Genelge*),

2.Döner sermaye işletmesinde yeterli sayıda ilk yardım eğitimi almış personel bulundurulması durumu (*İlk Yardım Yönetmeliği Md 19; İş Sağlığı ve Güvenliğine İlişkin İşyeri Tehlike Sınıfları Tebliği; MEB Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü çıkışlı "İlk Yardım Eğitim Hizmetleri" konulu 2020/3 No 'lu Genelge*),

3.Okul sağlığı yönetim ekibince döner sermaye işletmesine yönelik gerçekleştirilen faaliyetler (*MEB Okul Sağlığı Hemşirelerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönerge; Okulda Sağlığın Korunması ve Geliştirilmesi Programı Uygulama Kılavuzu*),

4.3. Yönetim Faaliyetlerinin Sonuçları

Bu bölüm aşağıdaki kriterler üzerinden değerlendirilecektir.

1.Döner sermaye işletmesinde görev yapan yönetici, bölüm, atölye ve laboratuvar öğretmenlerinin sayı bakımından yeterli olması durumu,

2.Yönetici, bölüm, atölye ve laboratuvar öğretmenlerinin döner sermaye çalışmalarında görev alması durumu,

3.Döner sermaye işletmesinde görev yapan yönetici, bölüm, atölye ve laboratuvar öğretmenlerinin ödül-ceza durumu,

4.Stratejik planda döner sermaye işletmesiyle ilgili yer alan amaç ve hedeflerin gerçekleşme/gerçekleşmeme durumu (*Strateji Geliştirme Başkanlığı 2018/16 sayılı Genelgesi; Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik*).

4.4. Denetim Bulguları

Bu bölümde; denetim alanının incelenmesi ve değerlendirilmesinden sonra yeterli ve uygun denetim kanıtlarıyla desteklenecek şekilde tespiti yapılan ve inceleme soruşturmayı gerektirmeyen durum, sebepleriyle birlikte ve ilgili mevzuat hükümleri açıkça referans verilerek net ifadelerle açıklanır. Bulgular değerlendirilirken; mevzuat, üst politika belgelerinde (Kalkınma

Planı, Hükümet Programı, Millî Eğitim Bakanlığı Stratejik Planı) eğitimle ilgili ortaya konulmuş amaç ve hedefler göz önünde bulundurulur.

Elde edilen bulgular ilgili alt başlıklar açılarak yazılır.

Örnek; “4.1. İnsan Kaynakları İş ve İşlemleri” ile ilgili elde edilen bulgu/bulgular “4.1. İnsan Kaynakları İş ve İşlemleri” alt başlığı açılarak yazılır.

1. ....

Tespit edilmiştir/görölmüştür/anlaşılmıştır vb.

4.5. Çözüm önerileri

Bu bölümde; denetim sonunda elde edilen bulguların, mevzuatın uygulanmasındaki sapmaların düzeltilmesine/giderilmesine; mevzuat, üst politika belgeleri (Kalkınma Planı, Hükümet Programı, Millî Eğitim Bakanlığı Stratejik Planı) ile okulun stratejik planında ortaya konulmuş amaç ve hedefler bağlamında kurumun gelişimine katkı sağlayacak, kuruma değer katacak, geleceğe ilişkin bir vizyon oluşturacak şekilde; kuruma, il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne ve Bakanlığa yönelik gerçekçi ve uygulanabilir önerilere yer verilir. Her bulguya ilişkin çözüm önerisi ayrıntılı olarak yazılır.

Bulgulara yönelik çözüm önerisi ilgili alt başlıklar açılarak yazılır.

Örnek; “3.1. İnsan Kaynakları İş ve İşlemleri” ile ilgili çözüm önerileri “3.1. İnsan Kaynakları İş ve İşlemleri” alt başlığı açılarak yazılır.

1. ....

Gerekmektedir/yapılmalıdır/değerlendirilmektedir vb.

5. MALİ İŞ VE İŞLEMLER

Bu başlık altında kurumun; muhasebe iş ve işlemleri, vergi, mali ve sosyal yükümlülükleri, satın alma iş ve işlemleri, parça başı üretim ve üretimi teşvik primi dağıtım, üretilen mal ve hizmetlerin bedel tespiti ve satış işlemleriyle taşınır mal iş ve işlemlerine yer verilmiştir.

5.1. Muhasebe İş ve İşlemleri, Vergi, Mali ve Sosyal Yükümlülükler

Bu bölüm aşağıdaki kriterler üzerinden değerlendirilecektir.

1.Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde faaliyet gösteren döner sermaye işletmeleri; iş ve işlemleriyle bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar bakımından Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine tabidir. Bu işletmelerin söz

konusu Yönetmelik hükümleri gereğince; tekdüzen hesap planı ve muhasebe sistemini uygulaması, Bakanlık bünyesinde faaliyet gösteren döner sermaye işletmelerinin Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi (DMİS) Muhasebe programını kullanılması durumu (*Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği; Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü çıkışlı 08.12.2012 tarihli ve 1451 sayılı Makam Onayı*),

2.Döner sermaye işletmelerinin idari, mali ve muhasebeyle ilgili iş ve işlemlerinin döner sermaye mevzuatına göre yürütülmesi (*Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md. 223*),

3.Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Mesleki ve Teknik Öğretim Okulları Döner Sermayesi Hakkında Kanun kapsamına giren uygulama sınıflarının mali ve muhasebe işlemlerinin döner sermaye mevzuatı hükümlerine göre yürütülmesi durumu (*Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği*),

4.Bir önceki yıldan devreden hesaplarla ilgili muhasebe açılış kayıtlarının yapılması durumu (*Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği; TC. Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü Döner Sermaye Mali İşletim Sistemi*),

5.İşletmelerin; V.U.K. 228'den 238. maddesine kadar olan bölümde belirtilen maddelerdeki özellikleri taşıyan belgeleri kullanması ve karşı taraftan talep etmesi durumu(*Vergi Usul Kanunu; Döner Sermaye İşletmeleri Çalışma Yönergesi Md. 46*),

6.Döner Sermaye işletmelerince her ay Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğüne gönderilen aylık mizan, yıl sonunda gönderilen bilanço, ekleri ile diğer bilgilerin Döner Sermaye Mali Yönetim sistemi üzerinden takip edilmesi nedeniyle 01.03.2012 tarihinden itibaren Genel Müdürlüğe gönderilmemesi, kurumda muhafaza edilmesi durumu (*MEB Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü çıkışlı 08.12.2012 tarihli ve 1451 sayılı Makam Oluru*),

7.Döner sermaye işletmesinin yıl sonu idare hesapları dosyasının hazırlanması, bilanço açıklaması ve ekindeki tutanaklarla beraber kurumda muhafaza edilmesi durumu,

8.Döner sermaye işletmesi bulunan okul/kurumlar tarafından yıl sonu belgelerinin Sayıştay Başkanlığına gönderilmemesi, istenildiğinde sunulmak üzere kurumda muhafaza edilmesi durumu (*Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 03.12.2021 tarihli ve 38276716 sayılı yazısı*),

9.Döner sermaye işletme birimlerince POS cihazlarından yapılan tahsilatların, süresi içerisinde (... kredi kartları ile yapılan tahsilatın, azami 20 gün içerisinde banka hesabına aktarılmasının zorunlu olduğu) döner sermaye işletme birimlerine ait banka hesaplarına aktarılması durumu (*Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği Md. 2, Md.5; Sayıştay Başkanlığının, MEB 2020 Denetim Raporu Diğer Bulgular Bölümü Bulgu 1*),

10.Muhasebe yetkilisinin (sayman) görev ve yetkileri ile sorumluluklarını yerine getirmesi durumu (*Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği Md.14, 15*),

11.Teknik müdür yardımcısının; döner sermaye işletmesinin nakit, stok ve duran varlık işlemleriyle ilgili mevzuat hükümlerine uygun, zamanında ve düzenli olarak yürütülmesini sağlaması durumu (*Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md. 81/2-c*),

12.Teknik müdür yardımcısının, döner sermaye işletmesi bütçesinden yapılacak harcamalara ilişkin ödeme emri belgelerini düzenlemesi durumu (*Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md. 81/2-b*),

13.Teknik müdür yardımcısının; ücretleri döner sermaye işletmesince karşılanan personelin her türlü iş ve işlemlerini izlenmesi ve müdüre bilgi vermesi durumu (*Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md. 81/2-ç*),

14.Fazla çalışma ile ilgili işlemlerin, ilgili yılı Bütçe Kanunu K Cetvelinde belirtilen esaslara uygun olarak yürütülmesi,

15.Mal ve hizmet alımlarında, ilgili mali yılda uygulanacak eşik değerler ve parasal limitlere uyulması durumu (*İlgili yılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İhale Tebliği*),

16.Döner sermaye işletmelerinin banka hesaplarını kamu sermayeli bankalara ve sermayesinin yarısından fazlası doğrudan ve/veya dolaylı olarak kamuya ait olan diğer mevduat ve katılım bankalarında açılması durumu (*Kamu Haznedarlığı Yönetmeliği Md.4; Döner Sermaye İşletmeleri Çalışma Yönergesi Md. 7*),

17.Döner sermaye işletmesinin vergi beyannamelerinin düzenlenmesi ve zamanında ödenmesi durumu (*213 Sayılı Vergi Usul Kanunu*),

18.Döner sermaye işletmesinin peşin gelir beyanını doldurarak muhasebe birimine bildirilmesi ve peşin gelirin ödenmesi durumu (*10.01.1994 tarih ve 21814 sayılı Resmi Gazete Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü'nün 512 sıra No'lu genel tebliği*),

19. Döner sermaye işletmesinin yıllık ciro ve varsa diğer gelirlerinin % 1'nin Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme payı olarak aktarılması durumu (*24.05.1983 tarih ve 2828 sayılı Kanunu Md.18*),

20.Okul döner sermaye işletmelerinin gayrisafi hasılatının % 15'inin genel bütçeye aktarılması uygulaması %1'e indirilmiş olup; döner sermayeli işletmelerinin aylık gayrisafi hasılatından tahsil edilen tutarın % 1'ini en geç takip eden ayın 20'sine kadar genel bütçeye irat kaydedilmek üzere ilgili saymanlıklara yatırılması durumu (*Hazine ve Maliye Bakanlığının 28.11.2018 tarihli ve 19048 sayılı yazısı; 17.09.2004 tarih ve 5234 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Geçici Md. 1*),

21.Muhasebe defter ve belgelerinin 5 yıl, personelin özlük hakları ile ilgili maaş bordrosu ve benzeri belgelerinde personel emekli olana kadar saklanması durumu (*Vergi Usul Kanunu; Döner Sermaye İşletmeleri Çalışma Yönergesi Md. 45*),

22.Bir mali seneye ait muamelatı Sayıştayca tetkik ve tasdik edildikten sonra zararı olduğu tahakkuk eden okulların döner sermayelerindeki zarar miktarını ertesi seneler zarfındaki karlardan mahsup edilmek suretiyle kapatılması durumu (*3423 Sayılı Kanun Md. 8*),

23.Sermaye artırımları; döner sermaye işletmelerinin yıl sonu bilançosunda görülen kârlarının üçte birinin doğrudan tahsis edilen sermayeye ulaşıncaya kadar sermayeye eklenmesi suretiyle karşılanma durumu (*3423 Sayılı Kanun Madde 1*),

24. **Önceki yıllarda kurulduğu halde yeterli ve istenilen düzeyde çalışmayan döner sermaye işletmelerinin, son üç yılın ortalama cirosu yirmi asgari ücret tutarının altında kalan döner sermaye işletmelerinin kapanış tekliflerinin yapılma durumu** (*04.07.2018 tarih ve 12823722 sayılı Bakan Onayı*),

25.Döner sermaye işletmesinde çalıştırılan usta öğreticilere yönelik, ay veya yıl sonunda arızı olarak ortaya çıkan muhtelif ödemelere ilişkin ek sigorta primlerinin ödenmesi durumu (*Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 23.02.2011 tarihli ve 906 sayılı ve yine 07.04.2011 tarihli ve 2034 sayılı yazıları*),

Tablo 1: Döner Sermaye Brüt Satışı ve Kar Durumu (son üç mali yıl)

Yıllar	Brüt Satış	Karı / Zarar	Çalışan Sayısı	
			Personel	Öğrenci
2021				
2022				
2023				

Tablo 2: Döner Sermaye İşletmesi Mali Hareketliliği (son üç mali yıl)

Yıl	Ciro	İşletme Faaliyet Giderleri	Diğer Giderler	Parça Baş Ücret Ödemeleri (Net)	Vergi Ödemeleri	SGK Ödemeleri	ÜTP (Net)	Sermayeye Eklenen Kar Payı	Hazine Payı
2021									
2022									
2023									

Tablo 2 de yer alan veriler incelendiğinde;

Not: Tablo doldurulurken

Ciro =A+B+C+D+E+F+G+H

A: İşletme Faaliyet Giderleri (idari personele ödenen net ücreti + %1 peşin gelir+ SHÇK payı+ elektrik, su vb. giderler)

B: Diğer Giderler: (personale ödenen ücretler hariç) malzeme, dışardan sağlanan fayda ve hizmetler)

C,F : Vergi düşülüp net rakamı yazılacak

D: Vergi Ödemeleri (ücretlerden kesilen)

5.2. Satın alma İş ve İşlemleri

Bu bölüm aşağıdaki kriterler üzerinden değerlendirilecektir.

1.Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliği'nin sadece alımlar ile ilgili maddeleri hükümsüz olup; alımların 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 sayılı Kamu ihale Sözleşmeleri Kanunu çerçevesinde yapılması durumu (4734 sayılı Kamu İhale Kanunu; 4735 sayılı Kamu ihale Sözleşmeleri Kanunu; Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliği),

2.Döner sermaye işletmesi kapsamında yapılan satın alma sürecinin mali mevzuata uygun olarak yürütülmesi durumu (5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu; 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu; Mal Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği; Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliği; Merkezî Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği; Doğrudan Temin Yöntemiyle Yapılacak Alımlara İlişkin Tebliğ),

3.Teknik müdür yardımcısının; döner sermaye işletmesince kullanılan ambar/deponun kontrol ve denetimini yapması durumu (Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md. 81/2).

5.3. Parça Baş Üretim ve Üretimi Teşvik Priminin Dağıtım

Bu bölüm aşağıdaki kriterler üzerinden değerlendirilecektir.

1.Parça başı ücret ödenmek suretiyle mal veya hizmet üretimi yapılacak alanların Bakanlıkça belirlendiği, bunun dışında parça başı ücret ödenmek suretiyle mal veya hizmet üretimi yapılamayacağı, öğrenci ve kursiyeri bulunmayan okul/kurum döner sermaye işletmeleri hariç, diğer okul/ kurum döner sermaye işletmelerinde mevcut alanların tamamında parça başı ücret ödeme sisteminin uygulanması durumu (MEB DÖSE İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtım, Parça Baş Üretim, Atölye ve Tesislerinin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmeli Md. 7; MEB Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü çıkışlı 08.12.2012 tarihli ve 1451 sayılı Makam Onayı),

2.Bakanlıkça belirlenen alanlarda; işletmenin yapacağı mal veya hizmet üretiminin hangisinin parça başı ücret ödeme esasına hangisinin fazla çalışma esasına göre yapılacağını harcama yetkilisince belirlenmesi, bir siparişin üretimine; hangi ücret ödeme esasına göre başlanılmış ise aynı esasa göre bitirilmesi zorunluluğuna uyulması durumu (Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtım, Parça Baş Üretim, Atölye Ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.7),

3.Parça başı ücret ödenmek suretiyle yaptırılacak mal veya hizmet üretiminde görev alacak personelin belirlenmesi (MEB Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.8/1),

4.Döner sermaye işletmesinde yapılan işlerden müdür, teknik müdür yardımcısı, sayman, üretimde çalışan öğrenci ve usta öğreticilere parça başı ücretinin ödenmesi durumu (MEB Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md. 3/j, 7,8),

5.Aynı iş için hem parça başı ücret hem de fazla çalışma ücretinin ödenmemesi durumu (Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.5/3; 8/7),

6.Parça başı ücret ödenmek suretiyle yapılacak mal veya hizmet üretiminde sipariş (sözleşme) bedelinin en az % 5'inin kâr, % 25'inin ise faaliyet gideri olarak ayrılması durumu (Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.8/2) ; (Not:% 25 faaliyet gideri ile ilgili olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından gayri safi hasıladan hazineye aktarılacak olan (peşin gelir) oran %15 ten % 1'e düşürüldüğü için % 11 olarak uygulanması, 20.12.2018 tarih ve 24650793 sayılı Bakan Oluru),

7.Parça başı ücret ödenmek suretiyle yaptırılacak mal veya hizmet üretiminde; personele ödenmek üzere ayrılan işçiliğin en az % 30'nun öğrenci hakkı olarak ayrılması, ayrılan bu meblağın söz konusu iş üzerinde beceri eğitimi yapan öğrenci veya kursiyerlere ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde ödenmesi durumu (Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.8/3),

8.Parça başı ücret ödenmek suretiyle yaptırılacak mal veya hizmet üretiminde; personele ödenecek işçilik tutarının sipariş şartnamesi veya eklerinde o iş için belirlenen işçilik tutarını hiçbir şekilde geçmemesi durumu (Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.8/4),

9.Parça başı ücret ödenmek suretiyle yaptırılacak mal veya hizmet üretiminde çalışan;

a) Eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfındaki her personelin bir ayda alacağı parça başı ücretin toplamının asgari ücretin iki aylık tutarından,

b) Teknik hizmetler sınıfındaki her personelin bir ayda alacağı parça başı ücretin toplamının asgari ücretin bir buçuk aylık tutarından,

c) Diğer hizmet sınıflarındaki her personelin bir ayda alacağı parça başı ücretin toplamının asgari ücretin bir aylık tutarından fazla olmaması durumu (Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde

Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başlı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.8/5),

10.Parça başlı ücret ödenmek suretiyle yaptırılan mal veya hizmet üretiminde fiilen çalışan personele; sözleşme veya şartnamesinde belirtilen şartlara uygun olarak ay içinde bitirilen, geçici muayene ve kabulü yapılan mal veya hizmetlerin işçilik bedelinden, her bir personelin alacağı aylık işçilik tutarının üretime katkıları oranında bölüm/alan veya atölye şefince belirlenmesi ve harcama yetkilisince onaylandıktan sonra ödenmesi durumu *(Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başlı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.8/8-a),*

11.Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başlı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik 5 inci maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan personelden, şefler hariç idarî personelin ücretlerinin; atölyelerde parça başlı üretimin yapıldığı aylarda parça başlı ücret esasına göre de ödenmesi, izin, istirahat ve benzeri nedenlerle fiilen göreve gelinmeyen günler için ödeme yapılmaması durumu *(Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başlı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.8/8-b),*

12.Beceri eğitimini, parça başlı ücret ödenmek suretiyle üretilen mal veya hizmet üretiminde yapan öğrenci veya kursiyerlere; üretime katkıları da göz önünde bulundurularak, bölüm veya atölye şefince belirlenen ve harcama yetkilisince de uygun bulunan ücretin ödenmesi, öğrenci veya kursiyerin bir ayda alacağı parça başlı ücretin toplamının yaşına uygun asgari ücretin bir aylık tutarından fazla olmaması durumu *(Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başlı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.8/6; 8/8-c),*

13.Üretimi teşvik priminin; erkek teknik öğretim, kız teknik öğretim, ticaret ve turizm öğretim ile çıraklık ve yaygın eğitim okul ve kurumlarının bünyesinde faaliyet gösteren döner sermaye işletmelerinde Yönetmelik'te belirtilen esaslara uygun bir şekilde dağıtılması durumu *(Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başlı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.5),*

14.Bünyesinde döner sermaye işletmesi bulunan okul veya kurumun kadrosunda olup; okul veya kurum dışında bir yılda toplam otuz günden fazla geçici veya sürekli görevlendirilen personelin görevlendirilmeleri devam ettiği sürece, döner sermaye çalışmalarına fiilen katılmayan personel ile okul ve/veya kurum tarafından yurt içinde veya yurt dışında açılan kurs, seminer ve benzeri faaliyetler için bir yılda toplam otuz günden fazla görevlendirilen personelin görevlendirilmelerinin devam ettiği sürece üretimi teşvik priminden faydalandırılmaması durumu

(Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başı Üretim, Atölye Ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.6),

15.Malî yıl sonu bilançosunda görülen kârın en çok üçte birinin üretimi teşvik primi olarak dağıtılması, her personele verilecek primin yıllık tutarının en yüksek asgari ücretin yıllık tutarından fazla olmaması, asgari ücret hesabında, dağıtıma esas kârın elde edildiği yıla ait en yüksek asgari ücret toplam tutarının esas alınması, üretimi teşvik priminin, malî yıl sonu bilançosunun düzenlendiği tarihi takip eden iki ay içinde hak sahiplerine ödenmesi durumu (Millî Eğitim Bakanlığı Döner Sermaye İşletmelerinde Üretimi Teşvik Primi Dağıtımı, Parça Başı Üretim, Atölye ve Tesislerin Özel Sektörle İşbirliği Yapılarak İşletilmesi Hakkında Yönetmelik Md.4).

5.4. Üretilen Mal ve Hizmetlerin Bedel Tespiti ve Satış İşlemleri;

Bu bölüm aşağıdaki kriterler üzerinden değerlendirilecektir.

1.Döner sermaye işletmelerinin, ürettikleri mal ve hizmetlerin satışında Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliği'nin 29'uncu maddesindeki ihale usullerini uygulama hususunda mecbur olmadıkları hususu (Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliği Md.63),

2.Üretilen mal ve hizmetlerin maliyet bedelinin altında olmamak kaydıyla kuruluşlar tarafından tespit edilecek bedelle ticari usullere göre satılması durumu (Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliği Md.63; 1997/935 sayılı Genelge),

3. Üretim dışı temin edilen mallar ile ilgili olarak; Ekseriyeti okul tarafından üretilmesi şartıyla bütün içerisinde sipariş edilen, bölümlere ayrılmayan ve işletmenin konusu olmayan isin özelliğine göre bir takımın (bütünün) parçaları şeklinde olan anahtar teslim gibi görülen islerin üretiminde hizmet satın alınması ve üretim gideri şeklinde isin bütününün tamamlanması mümkün olacağı, Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğüne bağlı okullarda kurulan döner sermaye işletmelerinde doğrudan üretilmeyen mal ve hizmetlerin dışarıdan temin edilmesi, döner sermaye işletmelerinin bizzat üretemeyecekleri ya da mesleki eğitime katkısı olmayan, 3423 sayılı Kanun'un lafzına ve ruhuna uymayan hiçbir siparişi kabul etmemeleri gerektiği hususu (Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünün 26.01.2024 tarihli ve 95314940 sayılı yazısı, Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 09.08.2019 tarih ve 14740531 sayılı ve 29.12.2023 tarihli ve 93242221 sayılı yazıları),

4.Sipariş alınarak yapılacak mal ve hizmet satışında sipariş bedelinin en az % 10'unun peşin, geri kalanının işin tesliminde alınması durumu (Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliği Md.63),

5.Okul/kurumun bağlı bulunduğu idarenin birinci derecedeki ita amirince izin verilecek mal ve hizmetler için kredili satış yapılması durumunda; siparişle birlikte işin bedelinin % 10'unun peşin alınması, mal veya hizmetin tesliminde işin bedelinin % 25'i ödenmiş olmak kaydıyla kalan

bedelin 12 ayı geçmemek üzere eşit miktarlarda taksitle alınabilesi durumu (*Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliği Md.63*),

6.Maliyetten aşağı satış yapmak zorunda olduğu takdirde durum kuruluşun bağlı olduğu idareye bildirilmesi, ilgili idarenin birinci derece ita amirinin uygun görüşünden sonra Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliği'nin 9'uncu maddesi gereğince kurulacak komisyon tarafından tespit edilecek yeni fiyattan satış yapılması durumu (*Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliği Md.64*),

7.İş alma sürecinde öncelikle ön maliyet ve satış fiyatının belirlenmesi ve hizmet ve mal üretimi maliyet formlarının kullanılması durumu (*1997/935 sayılı Genelge Ek:3 ve Ek:5*),

8.Üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmaması durumu (*4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Md. 1*),

9.Döner sermaye iş ve işlemlerinin yürütülmesi, döner sermaye kapsamında elde edilen gelirlerin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması, bu kapsamda okul bünyesindeki atölyelerin daha etkin bir şekilde kullanılması, üretilen ürünlerin satışı için etkin mekanizmalar kurulması durumu (*MEB İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlükleri Yönetmeliği Md. 21/1-ğ; Kalkınma Planı 559.2. Hedef; 20. Millî Eğitim Şûrası 81 No'lu Kararı; Sayıştay Başkanlığının MEB 2019 Denetim Raporu*),

10.Teknik müdür yardımcısının; döner sermaye çalışmalarında teknik şartnameye uygun üretim yapılmasını sağlamaları durumu (*Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği Md. 81/2*),

11.Teslim edilen mal, hizmet, yapım veya yapılan işin muayene ve kabul işlemlerinin ihale yetkilisince kurulacak an az üç kişilik muayene ve kabul heyetleri tarafından yapılması durumu (*Döner Sermayeli Kuruluşlar İhale Yönetmeliği Md.67; Mal Alımları Denetim Muayene ve Kabul İşlemlerine Dair Yönetmelik*).

5.5. Taşınır Mal İş ve İşlemleri

Bu bölüm aşağıdaki kriterler üzerinden değerlendirilecektir.

1.DÖSE işletmelerinde, yılı gelirinden işletmece alınması lüzumlu görülen (*Taşınır Mal Yönetmeliği'nin 4. maddesinin ç, ğ bentlerinde sayılan*) doğrudan mal veya hizmet üretimine yönelik duran varlıkların (taşınır), Başbakanlık tasarruf tedbirleri, envanter işlemlerinde alınan duran varlığın (taşınır) amortismanı ile SHÇEK payı da dikkate alınarak Bakanlık iznine gerek olmaksızın döner sermaye harcama yetkilisince yapılması durumu (*MEB Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü çıkışı 08.12.2012 tarihli ve 1451 sayılı Makam Oluru*),

2.DÖSE işletmelerinde duran varlıkların (taşınır) düşümü ve sonrası yapılacak iş ve işlemlerin, Maliye Bakanlığı Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne göre yapılması durumu (MEB Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü çıkışlı 08.12.2012 tarihli ve 1451 sayılı Makam Oluru).

5.6. Denetim Bulguları

Bu bölümde; denetim alanının incelenmesi ve değerlendirilmesinden sonra yeterli ve uygun denetim kanıtlarıyla desteklenecek şekilde tespiti yapılan ve inceleme soruşturmayı gerektirmeyen durum, sebepleriyle birlikte ve ilgili mevzuat hükümleri açıkça referans verilerek net ifadelerle açıklanır. Bulgular değerlendirilirken; mevzuat, üst politika belgelerinde (Kalkınma Planı, Hükümet Programı, Millî Eğitim Bakanlığı Stratejik Planı) eğitimle ilgili ortaya konulmuş amaç ve hedefler göz önünde bulundurulur.

Elde edilen bulgular ilgili alt başlıklar açılarak yazılır.

Örnek; “5.1. Muhasebe İş ve İşlemleri, Vergi, Mali ve Sosyal Yükümlülükler ” ile ilgili elde edilen bulgu/bulgular “5.1. Muhasebe İş ve İşlemleri, Vergi, Mali ve Sosyal Yükümlülükler” alt başlığı açılarak yazılır.

1. ....

Tespit edilmiştir/görölmüştür/anlaşılmıştır vb.

5.7. Çözüm Önerileri

Bu bölümde; denetim sonunda elde edilen bulguların, mevzuatın uygulanmasındaki sapmaların düzeltilmesine/giderilmesine; mevzuat, üst politika belgeleri (Kalkınma Planı, Hükümet Programı, Millî Eğitim Bakanlığı Stratejik Planı) ile okulun stratejik planında ortaya konulmuş amaç ve hedefler bağlamında kurumun gelişimine katkı sağlayacak, kuruma değer katacak, geleceğe ilişkin bir vizyon oluşturacak şekilde; kuruma, il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne ve Bakanlığa yönelik gerçekçi ve uygulanabilir önerilere yer verilir. Her bulguya ilişkin çözüm önerisi ayrıntılı olarak yazılır.

Bulgulara yönelik çözüm önerisi ilgili alt başlıklar açılarak yazılır.

Örnek; “5.1. Muhasebe İş ve İşlemleri, Vergi, Mali ve Sosyal Yükümlülükler” ile ilgili çözüm önerileri “5.1. Muhasebe İş ve İşlemleri, Vergi, Mali ve Sosyal Yükümlülükler” alt başlığı açılarak yazılır.

1. ....

Gerekmektedir/yapılmalıdır/değerlendirilmektedir vb.

6. İL/İLÇE MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİ TARAFINDAN YAPILMASI GEREKEN ÇALIŞMALAR

1.Son üç yıllık cirosu 20 asgari ücretin altında kalan döner sermaye işletmelerinin kapanış tekliflerinin zamanında yapılması durumu (04.07.2018 tarih ve 12823722 sayılı Bakan Oluru),

2.İl ve ilçe millî eğitim müdürlükleriyle okul ve kurumların her türlü mal ve hizmet alımlarının öncelikle Bakanlığımıza bağlı döner sermayeli okul ve kurumlardan temin edilmesi, okul ve kurumlar bünyesindeki döner sermaye işletmelerince üretilmeyen mal ve hizmet alımlarının piyasadan temin edilmesi hususuna gerekli özenin gösterilmesi durumu (2019/17 sayılı Genelge),

6.1. Denetim Bulguları

Bu bölümde; denetim alanının incelenmesi ve değerlendirilmesinden sonra yeterli ve uygun denetim kanıtlarıyla desteklenecek şekilde tespiti yapılan ve inceleme soruşturmayı gerektirmeyen durum, sebepleriyle birlikte ve ilgili mevzuat hükümleri açıkça referans verilerek net ifadelerle açıklanır. Bulgular değerlendirilirken; mevzuat, üst politika belgelerinde (Kalkınma Planı, Hükümet Programı, Millî Eğitim Bakanlığı Stratejik Planı) eğitimle ilgili ortaya konulmuş amaç ve hedefler göz önünde bulundurulur.

1. ....

Tespit edilmiştir/görölmüştür/anlaşılmıştır vb.

6.2. Çözüm önerileri

Bu bölümde; denetim sonunda elde edilen bulguların, mevzuatın uygulanmasındaki sapmaların düzeltilmesine/giderilmesine; mevzuat, üst politika belgeleri (Kalkınma Planı, Hükümet Programı, Millî Eğitim Bakanlığı Stratejik Planı) ile okulun stratejik planında ortaya konulmuş amaç ve hedefler bağlamında kurumun gelişimine katkı sağlayacak, kuruma değer katacak, geleceğe ilişkin bir vizyon oluşturacak şekilde; kuruma, il/ilçe millî eğitim müdürlüğüne ve Bakanlığa yönelik gerçekçi ve uygulanabilir önerilere yer verilir. Her bulguya ilişkin çözüm önerisi ayrıntılı olarak yazılır.

1. ....

Gerekmektedir/yapılmalıdır/değerlendirilmektedir vb.

7. İZLEME VE DEĞERLENDİRME

Bu bölümde;

a) Kurumun daha önce yapılan denetimleriyle ilgili olarak; kurumun daha önce yapılan denetimleri sonucunda düzenlenen denetim raporundaki tespit ve önerilerin uygulanmasına/giderilmesine yönelik kurum tarafından gelişim planı hazırlanıp hazırlanmadığı, hazırlanan “Gelişim Planı” çerçevesinde kurum tarafından yürütülen çalışmalar ve çalışmaların düzeyi değerlendirilecek, gelişim planı ile ilgili varsa bulgular ve bulgulara yönelik çözüm önerilerine yer verilecektir.

Ayrıca; Sayıştay Denetçisi ve Bakanlığımız dışındaki kurumların denetim elemanları tarafından yapılan denetimler sonrasında getirilen tekliflerin yerine getirilme durumu bu bölümde değerlendirilecektir (*Döner sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği Md.13*).

b) Yapılan mevcut denetimle ilgili olarak; yapılan denetime ilişkin olarak, hazırlanan denetim raporunun kuruma ulaştığı tarihten itibaren bir ay içerisinde, raporda tespit edilen hususlarla ilgili getirilen **çözüm önerileri** doğrultusunda kurum tarafından gelişim planı hazırlanarak ilgili il/ilçe milli eğitim müdürlüğüne gönderilmesi, hazırlanan gelişim planının uygulanma/gerçekleştirilme durumunun takibinin ise il/ilçe milli eğitim müdürlüklerince yapılması gerektiği belirtilecektir.

8. YÖNETİCİ BİLGİLERİ

Denetim sürecinde çalışmaları değerlendirilen yöneticilerin adı, soyadı ve görevine yer verilecektir.

S.N	Adı Soyadı	Görevi	Görevlendirme durumu (görevlendirme/geçici görevlendirme)	Bu kurumdaki görev süresi
1		Müdür		
2		Teknik Müdür		
3		Sayman		

Açıklama: “Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumlarına Yönetici Görevlendirme Yönetmeliği” kapsamında yönetici olarak görevlendirilen yöneticiler için görevlendirme diğer görevlendirmeler için geçici görevlendirme yazılacaktır.

9. ÖRNEK UYGULAMALAR

Varsa örnek uygulamalar hakkında ayrıntılı açıklamalara yer verilecektir.

10. GENEL DEĞERLENDİRME

Bu bölümde; kurumda yapılan rehberlik ve denetimin hangi önceliklere göre yapıldığı, denetimin planlanan şekilde bitirilip bitirmediği, denetim planlanan şekilde yapılamadıysa bunun nedenleri ve alınacak önlemler ile denetim sonunda, soruşturmayı gerektiren bir durumun ortaya

çıkması halinde, bu durumun açıklaması yapılacaktır.

Bununla birlikte; mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin, döner sermayede yapılan işler üzerinde fiilen çalışarak mesleklerini daha iyi öğrenmeleri, girişimcilik bilinci kazanmaları, okuldaki mevcut nitelikli insan gücü, makine potansiyeliyle atölye kapasitesinin ekonomiye kazandırılmasına katkı sağlanması, döner sermaye kapsamında elde edilen gelirlerin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılması, atölyelerin daha etkin bir şekilde kullanılması, üretilen ürünlerin satışı için etkin mekanizmalar kurulması, her türlü satın alma iş ve işlemlerinin mevzuatına uygun bir şekilde yürütülmesi hususlarıyla ilgili okul/kurum bazında değerlendirme yapılacaktır.